

NOTA DE FUNDAMENTARE
la proiectul de Hotărâre a Guvernului
pentru modificarea/completarea unor Hotărâri ale Guvernului
(extinderea dreptului la prestații sociale)

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ
Proiectul de Hotărâre a Guvernului pentru modificarea/completarea unor Hotărâri ale Guvernului (extinderea dreptului la prestații sociale) a fost elaborat de către Ministerul Muncii și Protecției Sociale.
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ
2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ
Proiectul de Hotărâre a Guvernului pentru modificarea/completarea unor Hotărâri ale Guvernului (extinderea dreptului la prestații sociale) a fost elaborat în temeiul Legii nr. 289/2004 privind indemnizațiile pentru incapacitate temporară de muncă și alte prestații de asigurări sociale (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2004, nr. 168–170, art. 773), cu modificările ulterioare și a Legii nr. 228/2025 pentru modificarea unor acte normative (privind activitatea economică independentă a persoanelor fizice), (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2025, nr. 452–455, art. 623).
2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative
În prezent, cadrul normativ, prevede că persoanele care lucrează pe cont propriu (desfășoară o activitate în baza patentei de întreprinzător, este fondator al unei întreprinderi individuale sau altă formă de activitate) achită contribuții de asigurări sociale de stat în sumă fixă, ceea ce acordă dreptul la pensie pentru limita de vârstă și ajutor de deces. Prin Legea nr. 228/2025, de la 01.01.2026 a fost instituită o nouă categorie de plătitori de contribuții de asigurări sociale „antreprenor independent”, care vor avea dreptul la toate categoriile de prestații sociale. În acest sens, proiectul hotărârii a fost elaborat în scopul aducerii în concordanță a cadrului normativ secundar în conformitate cu prevederile <i>Legii nr. 289/2004 privind indemnizațiile pentru incapacitate temporară de muncă și alte prestații de asigurări sociale</i> ca urmare a modificărilor operate prin <i>Legea nr. 228/2025 pentru modificarea unor acte normative (privind activitatea economică independentă a persoanelor fizice)</i>, care vor intra în vigoare la 01.01.2026. Implementarea prevederilor din Legea nr. 228/2025 impune modificări în actele normative care prevăd condițiile de stabilire, modul de calcul și de plată a indemnizațiilor pentru incapacitate temporară de muncă, indemnizațiilor adresate familiilor cu copii, precum și a indemnizației paternale.
3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse
3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi
Proiectul hotărârii de Guvern urmărește ajustarea cadrului normativ și anume extinderea dreptului la prestații sociale, în cazul antreprenorilor independenți. Astfel, proiectul de Hotărâre a Guvernului prevede ajustarea cadrului normativ și modificarea/completarea a 3 hotărâri de Guvern: <i>Hotărârea Guvernului nr. 108/2005 privind aprobarea Regulamentului cu privire la condițiile de stabilire, modul de calcul și de plată a indemnizațiilor pentru incapacitate temporară de muncă,</i> <i>Hotărârea Guvernului nr. 1478/2002 cu privire la indemnizațiile adresate familiilor cu copii,</i>

3. <i>Hotărârea Guvernului nr. 1245/2016 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la condițiile de stabilire, modul de calcul și de plată a indemnizației paternale.</i>
Astfel, începând cu 01.01.2026, persoanele fizice rezidente care desfășoară în mod individual activitate economică în domeniul prestării serviciilor și vor achita contribuții de asigurări sociale de stat, vor putea beneficia de aceleași prestații sociale ca și celelalte categorii de persoane asigurate, și anume: - indemnizație pentru incapacitate temporară de muncă, - indemnizație de maternitate, - indemnizații adresate familiilor cu copii, - indemnizație paternală. Pentru a asigura implementarea eficientă și uniformă a prevederilor menționate, se propune intrarea în vigoare a Hotărârii de Guvern la 01.01.2026.
3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare
Nu este aplicabil
4. Analiza impactului de reglementare
4.1. Impactul asupra sectorului public
Ca urmare a aprobării proiectului dat, Casa Națională de Asigurări Sociale va aplica prevederile cadrului normativ la acordarea prestațiilor sociale.
4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative
Prezentul proiect de act normativ va implica cheltuieli în limita mijloacelor financiare prognozate în Legea bugetului de asigurări sociale de stat pentru anul 2026. Complementar, cheltuieli financiare vor fi implicate pe partea de modificare a SI „Protecția Socială” de către Casa Națională de Asigurări Sociale.
4.3. Impactul asupra sectorului privat
Prezentul proiect vine să ajusteze cadrul normativ aplicabil în vederea acordării prestațiilor sociale pentru persoanele care practică activitate independentă.
4.4. Impactul social
Proiectul de hotărâre de Guvern reglementează modalitatea de stabilire și acordare a prestațiilor sociale persoanelor fizice care desfășoară, în mod individual, activitate economică independentă în domeniul prestării serviciilor.
4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal
Datele cu caracter personal se vor prelucra în strictă conformitate cu legislația în vigoare.
4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen
Nu este aplicabil.
4.5. Impactul asupra mediului
Nu este aplicabil.
4.6. Alte impacturi și informații relevante
Nu este aplicabil.
5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE
5.1. Măsuri normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională
Proiectul de hotărâre a Guvernului nu conține norme privind armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene, precum și norme incompatibile cu prevederile legislației naționale și ale legislației Uniunii Europene.
5.2. Măsuri normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE
Nu este aplicabil
6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ
În corespundere cu prevederile art. 20 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, precum și în temeiul prevederilor Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, anunțul

privind consultarea proiectului de Hotărâre a Guvernului a fost plasat pe pagina web: www.particip.gov.md și poate fi vizualizat accesând următorul link: https://particip.gov.md/ro/document/stages/*/15166.

7. Concluziile expertizelor

Proiectul hotărârii Guvernului va fi supus expertizei juridice de către Ministerul Justiției și expertizei anticorupție de către Centrul Național Anticorupție. Informația cu privire la rezultatele expertizei va fi inclusă în Tabelul de sinteză a obiecțiilor și propunerilor la proiectul de hotărâre.

8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent

Principalele prevederi ale proiectului se referă la modificarea a 3 Hotărâri ale Guvernului.

9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ

Implementarea prevederilor proiectului de Hotărâre a Guvernului pentru modificarea/completarea unor Hotărâri ale Guvernului (extinderea dreptului la prestații sociale) se va efectua începând cu 01.01.2026 de către Casa Națională de Asigurări Sociale.

Secretar de Stat

Mihai-Gabriel CIOBANU